

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/909/2015
Identifikačné číslo spisu:	2103899639
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2103899639.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Mariána Sluka, PhD. a Mgr. Miroslava Šeptáka v spore žalobcov 1/ T. L., bytom R., W., 2/ Y. L., bytom R., W., obaja zastúpení JUDr. Alenou Korpášovou, advokátkou so sídlom v Piešťanoch, Rázusova 11, proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa a. s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, o zaplatenie náhrady škody, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 16 C 24/2003, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 25. mája 2015, sp. zn. 23 Co 369/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 25. mája 2015, sp. zn. 23 Co 369/2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) zo 17. apríla 2014 č. k. 16 C 24/2003-865 (v poradí štvrtý), ktorým zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali voči žalovanej náhrady škody - bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v sumách bližšie špecifikovaných v petite žaloby. Žalovanej nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie ohľadne nepreukázania dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zvýšenie odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcov, v ktorom smere v podrobnostiach poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“). V dôvodoch rozhodnutia ďalej zdôraznil, že zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad ustanovené najvyššie výmery v zmysle ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „vyhláška č. 32/1965 Zb.“) je prípustné len v celkom výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, kedy zapojenie poškodeného do spoločenského (napr. kultúrneho, športového, politického) života je v dôsledku poškodenia zdravia veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s jeho významnými aktivitami pred vznikom škody. Toto však v danom prípade preukázané nebolo. Pre mimoriadne

zvýšenie náhrady za bolesť sa musí preukázať taká utrpená bolesť, ktorá nastala po dopravnej nehode a s predpokladmi, ktoré sú uvedené v § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. Žalovaná uhradila žalobcom trojnásobok ohodnotenia určeného znalcom J. a teda žalobcom bolo už zo strany žalovanej priznané /poukázané/ mimoriadne navýšenie. Ani u jedného zo žalobcov neboli zistené také mimoriadne skutočnosti, ktoré by ich vylúčili alebo mimoriadne obmedzili v bežnom živote. Nebolo preukázané, že by sa pred nehodou aktívne venovali akýmkoľvek činnostiam či už športovým, spoločenským alebo iným, pričom čiastočné obmedzenie po úraze je zohľadnené v ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia. Keďže sa nepreukázali také mimoriadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznať mimoriadne zvýšenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobcov, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil. Žalovaná, hoci úspešná v odvolacom konaní, náhradu trov konania nežiadala, preto odvolací súd rozhodol (§ 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p.), že sa jej náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia. Navrhli, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v potvrdzujúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnili ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Namietali, že postupom odvolacieho súdu sa im odňala možnosť konať pred súdom. Odňatie videli v tom, že v konaní predložené listinné dôkazy (zdravotná dokumentácia žalobcov) neboli vykonané spôsobom predpísaným zákonom v zmysle ustanovenia § 129 ods. 1 O. s. p., t. j. ich prečítaním alebo oznámením ich obsahu. Žalobcom takto nebola vytvorená možnosť sa k predloženým dôkazom vyjadriť. Za ďalšie, z priebehu konania (viď zápisnice o pojednávaní) nie je zrejmé, akým spôsobom súd naložil s navrhnutými písomnými dôkazmi, či ich vykonal alebo zamietol. Nesprávne bolo vyhodnotené podanie žalobcov zo dňa 21. februára 2011, pretože pokiaľ mal odvolací súd za to, že ide o rozšírenie žaloby, bolo potrebné v predchádzajúcom konaní rozhodnúť o zmene návrhu v zmysle § 95 ods. 1 O. s. p. Žalobcovia tiež namietali nepresvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré je v rozpore so skutočnosťami vyplývajúcimi z obsahu spisu; osobitne namietli zmätornosť a nepreskúmateľnosť rozsudku v časti poskytnutého plnenia žalobcom 1/ a 2/, keď súd nedal žalobcom žiadne vysvetlenie, prečo plnenie zo strany žalovanej považoval za správne (sumy uvádzané v odôvodnení rozsudku sa nedajú matematicky odkontrolovať, nesedia s poskytnutým plnením zo strany žalovanej). Taktiež záver súdu, že považoval v konaní vypracovaný posudok J. za objektívnejší, nie je zdôvodnený žiadnym logickým argumentom. Napokon odvolací súd porušil právo žalobcov na presvedčivé odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O. s. p.) aj v tom, že nedal zrozumiteľnú odpoveď na dôležitú otázku konania, a to námietku premlčania vznesenú žalovanou; odôvodnenie v tejto časti je vágne a neurčité.

3. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

4. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30. júna 2016, dovolací súd postupoval v zmysle uvedeného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236 O. s. p., § 237 ods. 1 O. s. p. a § 239 O. s. p.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

7. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého

stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

8. V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.), ale proti takému potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O. s. p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Prípustnosť podaného dovolania preto z § 238 O. s. p. nevyplýva.

9. Neprípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľov domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdnom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

10. Dovolanie žalobcov by v danom prípade bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998).

11. Žalobcovia tvrdia, že im bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O. s. p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

12. Žalobcovia v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. konkrétne namietali, že v konaní predložený listinný dôkaz (zdravotná dokumentácia žalobcov, č. l. 669 a nasl. spisu) nebol vykonaný spôsobom predpísaným zákonom (§ 129 ods. 1 O. s. p.), t. j. prečítaním alebo oboznámením obsahu, za ďalšie, že nie je zrejmé, akým spôsobom súd naložil s navrhnutými písomnými dôkazmi, či ich vykonal alebo zamietol, tiež nesprávne vyhodnotenie podania žalobcov zo dňa 21. februára 2011, pretože pokiaľ mal odvolací súd za to, že ide o rozšírenie žaloby, bolo potrebné v predchádzajúcom konaní rozhodnúť o zmene návrhu v zmysle § 95 ods. 1 O. s. p.; napokon žalobcovia namietali nepresvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozsudku.

13. K dovolacej námietke žalobcov, v zmysle ktorej dokazovanie predloženou zdravotnou dokumentáciou ako listinným dôkazom nebolo vykonané tak, ako to určovalo ustanovenie § 129 ods. 1

O. s. p. (v zmysle ktorého sa dôkaz listinou vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie) a že procesná nesprávnosť, ku ktorej v dôsledku toho došlo, zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., dovolací súd uvádza, že vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu (viď napríklad uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 MCdo 3/2008, 3 MCdo 16/2008, 3 MCdo 17/2008) je (prípadná) nesprávnosť vykonania dokazovania listinným dôkazom označená za takú procesnú vadu, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (obdobne uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 26/2017 zo 6. marca 2017). Navyše v danom prípade z obsahu zápisníc o pojednávaní, ktoré sú založené v spise, ako aj dôvodov napadnutého rozhodnutia dovolací súd zistil, že dokazovanie predloženou zdravotnou dokumentáciou žalobcov súd prvej inštancie síce nevykonával, avšak ani svoje rozhodnutie na takomto dôkaze nezaložil. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že ku skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, dospel na základe dokazovania, ktoré vykonával, ako uvádza v rozsudku (str. 2) „...výsluchom účastníkov, svedkov, znaleckým dokazovaním, oboznámením sa s listinnými dôkazmi...“. Závery o zdravotnom stave žalobcov vyvodil súd prvej inštancie predovšetkým z výsluchu v konaní vypočutých svedkov (J. I., J. T., J. U., J. F., G. Y., J. A., J. E., J. S., J. F., J. R., J. Y., J. F.) a znaleckých posudkov J. Pokiaľ aj boli súdu prvej inštancie „...predložené lekárske správy, záznamy z hospitalizácie a dôkazy o priebehu liečby, tieto nešpecifikoval jednotlivo v odôvodnení rozhodnutia, keďže k týmto okolnostiam boli vypočutí svedkovia (viď vyššie uvedené osoby) a citovanie jednotlivých záznamov by samo osebe nebolo účelné, keď odborné vyjadrenia svedkov k týmto dôkazom sú relevantné a objasňujú ich obsah...“ (viď str. 15 rozsudku odvolacieho súdu).

14. Vo vzťahu k dovolacej námietke nevykonania ďalších dôkazov najvyšší súd uvádza, že podľa právnej úpravy do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V týchto súvislostiach najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97). Právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony (I. ÚS 50/04). K procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania. Ak súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

15. Žalobcovia odňatie možnosti konať pred súdom videli aj v nesprávnom vyhodnotení ich podania zo dňa 21. februára 2011, v súvislosti s čím namietali, že nebolo rozhodnuté o zmene návrhu. Z ustanovenia § 95 ods. 1 prvá veta O. s. p. vyplýva, že navrhovateľ môže za konania meniť návrh na začatie konania, avšak len so súhlasom súdu. Súd môže pripustiť zmenu návrhu, len ak sú splnené podmienky uvedené v § 95 ods. 2 O. s. p. - zmenu nepripustí, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu, alebo ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. O zmene návrhu rozhoduje súd uznesením, proti ktorému nie je prípustné odvolanie (§ 202 ods. 3 písm. f/ O. s. p.). V danom prípade z obsahu spisu dovolací súd zistil, že súd prvej inštancie o podaní žalobcov zo dňa 21. februára 2011 rozhodol uznesením č. k. 16 C 24/2003-615 z 12. novembra 2012 tak, že pripustil úpravu petitu žaloby žalobcov v zmysle ich podania. Predmetné

uznesenie bolo splnomocnenej zástupkyňi žalobcov doručené dňa 4. decembra 2012. Z uvedeného je zrejmé, že podanie žalobcov zo dňa 21. februára 2011 bolo vyhodnotené už súdom prvej inštancie správne, o zmene žaloby bolo riadne rozhodnuté. Aj túto námietku preto považoval dovolací súd za neopodstatnenú. Len pre úplnosť ďalej uvádza, že žalobcovia petit svojej žaloby v priebehu ďalšieho konania opätovne zmenili, a to podaniami doručenými súdu dňa 30. januára 2013 (č. l. 630) a následne dňa 7. marca 2013 (č. l. 649). Aj o týchto zmenách žaloby (zodpovedajúcim záverečnému návrhu žalobcov) rozhodol súd prvej inštancie riadne, a to uznesením č. k. 16 C 24/2003-665 zo dňa 17. apríla 2013. Napokon dovolací súd uvádza, že aj keby v prejednávanej veci súdy nižších inštancií opomenuli rozhodnúť o pripustení alebo nepripustení zmeny návrhu na začatie konania, išlo by síce o vadu konania, avšak jej existencia by nezakladala prípustnosť dovolania (k tomu porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 58/97, ktoré bolo uverejnené v čísle 6 časopisu Zo súdnej praxe /ročník 1998/ pod poradovým /publikačným/ číslom 62). Nedostatok vydania rozhodnutia súdu o zmene návrhu nie je prípustným dovolacím dôvodom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Dovolenie súd poznamenáva, že obsahovo zhodné závery vyjadril opakovane už vo viacerých svojich skorších rozhodnutiach (porovnaj napr. uznesenie z 28. októbra 2010 sp. zn. 3 Cdo 262/2009, uznesenie z 30. novembra 2011 sp. zn. 2 Cdo 5/2011).

16. V súvislosti so žalobcami namietanou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. možno vyvodíť, že odňatie možnosti konať pred súdom vidia aj v tom, že rozhodnutia súdov oboch inštancií sú založené na nedostatočných dôvodoch, sú nepresvedčivé, čím v podstate namietajú aj nedostatok ich odôvodnenia. V nadväznosti na uvedené je potrebné uviesť, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. V tejto ale odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie, preto nebol dôvod na postup podľa druhej vety citovaného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávanú vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré v potrebnom rozsahu vysvetlil. Tiež rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z rozhodnutia je celkom zrejmý a zrozumiteľný záver súdu ohľadne nepreukázania dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zvýšenie odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobcov. V rozsudku odvolacieho súdu sa okrem iného uvádza, že „...mimoriadnym zvýšením sťaženia spoločenského uplatnenia sa odškodňujú prípady, keď sa osoba čiastočne alebo úplne nie je schopná o seba postarať, keď ostane pripútaná na invalidný vozík, alebo ostane ležiacim pacientom a pod. Toto však nebolo v danom prípade u žalobcov preukázané... v rámci liečebného procesu sa nevyskytli u žalobcov podľa vypočutých lekárov a ich zdravotnej dokumentácie žiadne mimoriadne okolnosti, žiadne komplikácie, rehabilitácia prebiehala štandardne a bolesti, ktoré žalobcovia prežívali, boli primerané k vzniknutým zraneniam... ani u jedného zo žalobcov neboli zistené také mimoriadne skutočnosti, ktoré by

ich vylúčili alebo mimoriadne obmedzili v bežnom živote. Nebolo preukázané, že by sa pred nehodou aktívne venovali akýmkoľvek činnostiam, či už športovým, spoločenským alebo iným... žalobcovia sa pred úrazom venovali len rekreačným aktivitám, nie však aktívne. U žalobkyne 2/ sa jednalo o tanečný krúžok, nie aktívny šport. Išlo o bežné aktivity - výlety do prírody, rekreačné lyžovanie, ples a podobne tak, ako sú obvyklé a štandardné. V týchto sú žalobcovia čiastočne obmedzení a práve toto obmedzenie je pokryté v rámci ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobca 1/ je celkom sebestačný, stará sa o domácnosť, nelieči sa u psychiatra, psychológa, neberie pravidelne žiadne lieky, nenavštevuje žiadnych odborných lekárov. Pri práci nepoužíval barle, ani inú pomôcku, nie je držiteľom preukazu ZŤP ani nie je uznaný invalidným. Po dopravnej nehode riadne pracoval a našiel si partnerku. Žalobkyňa 2/ nemá následky, ktoré by mali vplyv na funkčnosť jej tela, na schopnosť vykonávania seba obslužných úkonov, chôdzu, neboli zistené žiadne závažné patologické odchýlky, poruchy, nebola u nej diagnostikovaná špecifická fóbia z cestovania, úspešne ukončila stredoškolské vzdelanie a študuje na vysokej škole v Českej republike, čo je spojené s cestovaním a stresovou záťažou. Žalobcovia 1/ a 2/ nenavštevujú často a pravidelne lekára v dôsledku spôsobených zranení. Lieky užívajú, nie však denne a pravidelne...". V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia odvolací súd reagoval aj na námietku žalobcov (ktorú zopakovali aj v podanom dovolaní) o nezohľadnení záverov vyplývajúcich z rozsudku Súdneho dvora EZVO z 20. júna 2008, Celina Nguyen/The Norwegian State (E-8/07, EFTA Court Report, s. 224, body 26 a 27), v zmysle ktorého pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumatu. Konštatoval, že takéto zdôvodnenie zodpovedá nároku na odškodnenie nemajetkovej ujmy v zmysle ustanovenia § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, ku ktorému sa súdna prax prikláňa v súvislosti s odškodňovaním pozostalých po obetiach dopravných nehôd v rámci poisťného plnenia z povinného zmluvného poistenia osobných motorových vozidiel pri ochrane osobnosti. Žalobcovia sa ale nemajetkovej ujmy nedomáhali, domáhali sa mimoriadneho zvýšenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. V nadväznosti na uvedené najvyšší súd konštatuje, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami žalobcov uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku dalo tak odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu. Pokiaľ súd v rámci voľného hodnotenia dôkazov dospeje k vnútornému presvedčeniu, že vykonané dokazovanie nepostačovalo na preukázanie tvrdení strany sporu, z ktorých táto svoje nároky odvodzuje, potom súdu neostáva iné ako postupovať v zmysle pravidiel dôkazného bremena, vyhodnotiť spor v neprospech strany pre neunesenie dôkazného bremena a bez ďalšieho zdôvodňovania ostatných aspektov veci žalobu zamietnuť. Z tohto pohľadu je preto odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu dostatočné a náležité. V žiadnom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. S poukazom na uvedené žalobcovia preto nedôvodne argumentujú, že rozsudok odvolacieho súdu je arbitrárny. Napokon treba dodať, že za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd (nerozhodol) a neodôvodnil svoje uznesenie podľa predstáv žalobcov.

17. Z obsahu dovolania žalobcov možno vyvodiť, že napadnutý rozsudok spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci.

18. Keďže však žalobcovia uplatnili dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (účinného do 30. júna 2016) v dovolaní, ktoré nebolo procesne prípustné, nemohol by dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Nesprávne právne posúdenie veci bolo síce relevantným dovolacím dôvodom v tom zmysle, že ho bolo možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (pozri § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. účinný do 30. júna 2016), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladalo (pozri R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011, sp. zn. 7 Cdo

26/2010 a sp. zn. 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. To isté sa týkalo aj tzv. inej vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. účinný do 30. júna 2016).

19. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcov proti rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O. s. p. a ani podľa § 237 ods. 1 O. s. p. prípustné. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcov ako dovolanie smerujúce proti rozsudku, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP) .

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.